۳۹ فیورال ۱۹۲۸ نجی ایل
29 февраля 1928 г.

بوتون ئولکه‌لرك پرولەتارلاری برله‌شیڭز!

تك نسخه‌سی هر پرده ۳ قپك

ارمنستان قومونیست (ب) فرقه‌سی
مرکزی قومیته‌سینك اورغانی کندلی غزته‌سیدر

زحمتکشلره فرقه و شورا قورلوشونه عائد
بارلیلاره صحیفه‌لریمز آچیقدر. چاپ
ایدیلمه‌یه‌ن مکتوبلار گیری قایتارلمیر.

زنگی غزیته‌سی

« زنگی » نك آبونه قیمتلری:
بر ایللیکی . . . . ـ ۲ منات
آلتی آیلغی . . . . ـ ۱ منات
اوچ آیلغی ۶۰ قپك . . . .
اداره‌سی: ارمنستان ق. (ب) ف. م. قومیته‌سی

یاشاسین ایشچی کندلی اتفاقی!

توزرمات شعبه‌سنك آدره‌سی: ایروان آبوویان نومرو ۸

نومرو: ۱۰۸ | هر هفته بازار و جمعه آخشاملاری چیقیر. | اوجونجی ایل دوامی.

تاریخده برنجی اولان و نه ایچون مبارزه ایده‌جکنی بیله‌ن بر اوردو یارادالیم. (له‌نین)
قرمزی اوردو اوننجی ایل دونومنده س. ش. ج. اتفاقنك و بوتون دونیا ایشجیلرینك سوسیالیست قورلوشونه اویاق قاراغول اولاراق ثابت دورمشدر. یاشاسین قیرمزی اوردونك اون ایللیك سنهٔ دوریه‌سی.

ارمنستان س. ش. ج. مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك چاغریشی

بولداشلار!

قرمزی اوردونك اون ایللیکی تمام اولور.

فعله وکندلیلرك قرمزی اوردوسی، اون ایلدرکه پرولەتار بیوك انقلابینك آك ایلری جپه‌لرنده دوورور.

اون ایلدرکه بزم قرمزی اوردو ضیقی بر صورتده فعله و کندلیلرك میلیونلارجا جرکه‌لریله سوسیالیست جمهوریتلریمزك دوشمنلرینه قارشی قهرمانجه مبارزه آپارر.

قرمزی اوردونك سایه‌سنده، فعله وکندلیلره، سوسیالیست انشاآت مسئله‌لرینده ئوز غیرتلرینی مرکزلشدیرمکه و وار قوه‌لریله چالیشماغه؛ جالت و سفالته ضربه ووماغا امکان ویریلمشدر.

قرمزی اوردوهمیشه انقلابك اویاق قاراغولی فعله وکندلیلرك یانده‌دوراراق پرولەتار حکومتنك مدافعه‌سنی عهده‌سنه کوتورمشدر.

آجلق بیللرده، اقتصادی وضعیتك خراب و کله‌جکده، تکرار قوروالوش کوتلرنده، قرمزی اوردو عینی انقلابی متانتله همیشه مبارزه و مجاهده‌ده بولنمشدر.

انقلاب زمانلارینده ۱۹۱۸ـ۱۹۲۰ تاریخ لرده وطنداش محاربه‌لرنده قرمزی اوردو بر چوق قربانلار ویرمش، فعله و کندلی لرك قهرمانجه غیرتلریله پرولەتارینك دوشمن لرینی ازمشلر و قایتالیسلر ایله ملکه‌دار لاری قولچاغی، ده‌نه‌کینی، بوده‌نیچی، ورا تقلبی، استثمار ایدیجی صنفلرك بتون رهبر لری اوز آغ غواردیالاری جمهوریتك قرمزی خطلنن طبیتاری‌یه تولاشمشدر.

قرمزی اوردو مظفر اولموش، مظفر اولور و مظفر اولاجقدر. چونکه قرمزی اوردونك صبرلاری فعله و کندلیلر ایله دولو اولوب اولارك دوغما تشکیلاتیدر.

ایشه قرمزی اوردو ایله دوتیاده بولنان بوتون اوردولارك فرقی‌ده بودر.

بو فرق قرمزی اوردویه یولاد متانتی ویره‌رك، هر دقیقه شورا جمهوریتی او زرینه هجوم ایتمکه حاضرلاشان قایتالیست حکومتلرك جارتی دوردوروور. اونلار بیلیرکه قرمزی اوردو اوز جپه‌لرنده محکم دورمقدادر. و بو اوردو شورا اتفاقلك فعله و کندلیلرك اتفاقی اوزرینه استناد ایدیر. عینی زمانده قایتالیست و ملکه‌دارلار حکومتلری ایی بیلیرلرکه اوز ئولکه‌لرنده یاشایان فعله و کندلیلرك میلیونلارجا کله‌سی شورا اتفاقك قرمزی اوردوسی اوزلرینك و حتی کره ارضی اوزرینه مبارزه ایدن بوتون پرولەتارینك امید و پناهی‌در، بو سبابدن فعله حکومتی دوشمنلرینك جپه‌لرینه بوزغونلوق کتیره‌رك هجوم ایتمکه اونلارا امکان ویریر.

فقط اونلار هجوم ایتمك آرزولاریندان واز کچمه‌یرلر. چونکه قایتالیست حکومتلری هیچ بر زمان سوسیالیست حکومتنك موجودیتنه تحمل ایده‌بیلمیرلر.

ایشته بو سببلردن‌ده هر بر فعله وکندلی طرفدنن قرمزی اوردویا دها بیوك اهمیت ویرلملی‌در.

اولکه‌نك حربی مدافعه ایشی، قرمزی اوردونك حیاتی شورا ارمنستانك بوتون زحمتکشلری ایچون یاقین و دوغما او لیلی‌در. هر بر فعله، هر بر کندلی شورا جمهوریتك ناموسنی وطندانلرك وظیفه‌سی فعلی بر صورتله بیوك شورالاری مدافعه ایدن هر بر تشکیلاتا اشتراك ایتمك‌در.

شورا ارمنستانك حدودی داخلنده یاشا یان قرمزی اوردونك هر بر قرمزی عسکرك، قوماندانلارك و سیاسی ایشجیلر بنك ـ قرمزی اوردونك اون ایللکی تبریك ایتمکله ارمنستانك مرکزی اجرائیه قومیته سی صدارتی درین بر قاعتله بیان ایدیر که کله‌جکده‌ده عموم اتفاق شورالار حکومتنك قرمزی اوردوسی پولاد کبی محکم جرکه‌لریله یکی مظفریت یولیله کیده‌جکدر و قهرمانجه هم شورالار اتفاقنك سوسیالیست قوروالوش ایشلرینی و هم‌ده برتیجی قایتالیستلرك هجومندان مملهٔ کتمزی مدافعه ایده‌جکدر.

یاشاسین قرمزی اوردونك اون ایللك سنهٔ دوریه‌سی.

یاشاسین فعله و کندلیلرك برلیکی.

یاشاسین شورالار اتفاقی.

ارمنستانك مرکزی اجرائیه قومیته‌سی
صدری **آ. قارینان**
ارمنستانك مرکزی اجرائیه قومیته‌سی کاتبی: **ز. داشتویان**

قرمزی اوردو موجودیتنك ۱۰ ایللیکی.

۱ـاوقتیار اقلابی پورژوآزیانه قطعی ضربه بتردی حاکم اصوللاری تملندن بیقدی، زاوودلاری، فابریقالاری و معدن لری ضبط ایدیورك هاموسنی سوسیالیست بولنا قویدی. اوقتیار اقلابی اونکلا برابر حال حاضردا یاشادیغمز جهانی پرولەتاریا اقلابلار دورەسنه تمل قویدی. اودرکه اوقتیار اقلابندان سوکرا روسیه‌نك فعله صنفی روسیه ایله جهانی قایتالیزمك مسلح قوه‌سیله جاریشدی هانیکه اوقتیار اقلابنا آماتسز محاربه اعلان ایتمش ایدی.

پورژوآزیانك برنجی ضربه‌لرنه‌سی‌پتروغراد (له‌ننغراد) اوزرینه فرانسوفك هجومنه، آلمان ایمپریالیزمنك داخله جوشماسنه داخلی عکس اقلاب چقشلارینا ایشچی قرمزی عوارڈیاسی جواب ویره‌رك عکس ضربه ووریر. وطن و جهانی قایتالیزمك هر طرفدن متشکل هجوملاری جوان شورا حکومتی قیاغینا «فعله کندجی قرمزی اردو» آدیله یکی بر اردونك تشکیلی مسئله‌سنی قویر (قرمزی اژدو تشکیلی حنده‌کی دیقرتی).

۱۹۱۸ نجی ایلیك فیورال آیینك ۲۳ نده حکومت قرمزی اردونك تشکیلی حنده‌کی دیقرتی اعلان ایدیر.

۲ـشورا حکومتی ایله قومونیست فرقه‌سینه قرمزی عوارڈیادان متنظم قرمزی اردو تشکیل ایتمك ایشی اوله شرائطده اصابت ایتدیکه‌ی و زمانلاری کچنه اردو ساتکه داغیلمش و یکی اردو صبرلارینی حرب ایچون تعلیم تربیه ایتمکه، حاضرلا ماغا امکان یوق ایدی. قرمزی عسکری حصارلر حرب شرائطلری داخلنده، جهانی عکس اقلاب علیهنده‌کی غیر مساوی حرب ایچنده تجربه کسب ایدیر.

قومونیست فرقه‌سنك ۸ـنجی قورولتایی یکی صنفی اردو تشکیلاتك اساسلارینی چراراق اردو زحمتلرنده «صنفی برلیکك و سوسیالیست معارفنك» سیاسی خطنی قویرکه «قرمزی اردونك تشکیلنه و فعلا رهبرلك ایشنه کرنه اردو مکتبنی کچن عسکری متخصصلرك کتیش اولچی ایله اشتراك ایتدیرمسنه» امکان ویردی (فرقه پروغرامی). قومونیست فرقه‌سنك اقداماتی ایله ئوز آك یاخشی عضولرینی قرمزی اردونك صبرلارینا کوندرمکله (قومونیستلرك مقداری قرمزی اردوده ۱۹۲۰ نجی ایلده ۲۷۸ سیکه چاتیردی) فرقه‌نك دوغری رهبرلکی آلتنده قوماندارلار هیئتی و فرقه‌نك تشکیلاتی سایه‌سندن قرمزی اردو کودەك بر مدت عرضنده هرطرفدن علیهنده‌ره متشکل دشمن هجوملری قارشو سنده بیوك و دهشتلی بر قوه اولیر. او زون مدت جاریزم ایله بورژوآزیا علیهنده تجربه کورمش فرقه‌مز اولماقزین پرولەتاریانك صنفی اردوسینی تشکیل ایتمك ممکن اولمیاجاقدی.

۳ـشورا حکومتی قایتالیست باریشماز دشمن دولتلری طرفدنن حلقه‌لنمش، اقتصادی محاصره‌یه تابع اولمش ایکن داخلنده قولچوماقلار عصیانی واقع اولدیغی زمان آغ اردولارا قایتالیست دولتلری پول ایله سلاحلا، ارزاق ایله، حربی لوازمانلا، مسلح قوه ایله و تعلیماتچیلار ایله کومك ایتدیکی وقت قرمزی اردو وطنداش محاربه‌سنك بر دورەسنی کچیریردی.

اقلاب چتین شرائطلر داخلنده یاشیر دی. او وقتکه **اورالده، اورتا آسیا دا، سیریادا، شمالی قافقاسیاده و قریمده** آغ یاندیلر ایشلیرلردی، دشمن پتروغراداداقلاشیردی، اکلترنه باکو و قروزنی قتلرینی ضبط ایتمك فکرنده ایدی و **اوقراینا** ملکه‌دارلار هجومنك میدانی اولمش ایدی.

فعله صنفنك قهرمانانه اقداماتی، دایاقلیمی قومونیست فرقه‌سنك دوزکون رهبرلیکی خارجی پرولەتاریانك مفکوره‌وی یاردیمی و ئولکه‌نك بوتون قوه‌سی اقلابك مدافعه سی ایشنه حصر اولنمش سایه‌سنده، قرمزی اردو عکس اقلابجی بوتون باندیتلرك هر طرفدن یاغان هجوملارینی داغیتدی و کیرو پوسکورتدی.

غالبیت اونکله تأمین اولنمشدی که «قرمزی اردوده ایشایان حیرت بر طرزله پرولەتاریا رهبرلکنك محکم لیکی فعله‌لر ایله زحمتکش کندلی لرك استثمارچیلار علیهنده اولان اتفاقی (برلیکی) ایله تطبیق اولنمش ایدی. (له‌نین). قرمزی اردو پرولەتاریا حکمرانلغنك صنفی اردوسی اولاراق عالم کلمشدر.

٤ـقرمزی اردونك تاریخنده علاحده بر صحیفه تشکیل ایدن وطنداش محاربه لرندن سوکرا کلن دوره‌ده آسوده‌لی زحمت و حربی قوروالوش مسئله‌سی قویلیر.

۵ میلیون یاریملق اردویی اختصار ایتمك لازم ایدی، فقط او صورتله که ضعیفلنمه‌یوب قوه‌لنسون.

پروغرام دائره‌سنده زحمت آیارماق، تحصیلی، داخلی نظام انتظامی، اردونك تکمیلی، تجربی تشکیل ایتمك لازم ایدی. قرمزی اردویی ئوز ته‌خنیقی واسطه‌لریله حال حاضرك حربی ـ ته‌خنیقی درجه‌سنه یتورمك لازم ایدی. قرمزی اردو او یکی قوروالوشی اولکه‌نك نصر فاتحه چتین شرائطلری داخلنده، ۱۹۲۰ نجی ایلدن باشاجاق ایدی، فرقه‌نك ۱۱ نجی قورولتایی اردوونك یکیدن تشکیلی ساحه‌سنده اساس ایده‌جکلرینی قید ایتمکله همین مسئله ایله مشغول اولیر. لاکن ار دونك یکیدن تشکیلی ۱۹۲۱ نجی ایله قدر تطبیق اولنمیر. همین زحمت ۱۹۲۴ نجی ایلده قطعی اولورده خاتم بولیر.

قرمزی اوردو تشکیلاتجی و رهبرلریندن فروزنه یولداش

عموم اتفاق حربی انقلاب قومیته‌سی عضوی و سواری آلای قوماندانی بودیونی یولداش

آلده سلاح اولاراق اوز ایسجی-کندلی وطنك مدافعه‌سنی باجارمایان بر نفرده اولسون ایشجی-کندلی یوقسول و اورتاباب تاپیلمامالیدر. بیز سوسیالیزمی قورماق ایچون صلح ایسته‌یریك. ایمپریالیستلر، قورلوشمزی یوزماق ایچون، محاربه‌یه حاضرلاشیرلار. دوشمنه کسکین جواب ویرمك ایچون حاضر اولمالیق!

اوقتیابر انقلابی ئوز قزیل اوردوسنی وجوده کتیرمشدر. قزیل اوردو پروله‌تاریات دیقتاتوراسنك مسلح استناد کاهی‌در.

قزمری اردو ثابت بر وضعیته جاتیر، قوماندان هیئتی تازه‌لهنیر، جوانلاتیر و محلی طبوبولار اصولنی محکم تشکیلاتی یاراتدیلر.

فرقه تشکیلاتی ایله سیاسی آپارانك عمومی اقدامانی ایله شخصی قوماندانلقه کچمك شرطاری یاراتدیلر یکی تشبثات سایه‌سندن قزمری اردو اوز حربی حاضر لغنی وسعتلندیرمکه و تدخیلغاتلا تدریجی اکمال ایتمك امکانه مالك اولدی.

۱۰-نجی ایل دونونده پروله تاریا دولتی دکل یالکز قزمری اردویی «ئوز بوتون حربی حاضر لغنده ساقلامغا قادر» (لەنین)، حتی بویوك و آرتق بر اولچی ایله او نك حربی قدرتنی یوکسلتمشدر.

قزمری اردو، ایمپریالیستلرك تعرضاری قاعدنده شوراولار اتفاقنك حدودلارینی محکم و اویاق صورتله محافظه ایده‌رك سوسیالیست قوروولوشمزی تأمین ایدن اك بیوك عاملدرن بری‌در.

قزمری اردونك سارسیلماز صنفی برلکی، سیاسی ثابتلکی و حربی - تخنیکی حاضرلغی قزمری اردوده فرقه رهبرلکنك قوولنمسی ثمره‌سی اولدیغنه بویوك ثبوتدر.

۵-فرقه، قزمری اردویه ئوز رهبرلکنی تطبیق ایده‌رك پروله‌تاریا اقلابنه صادق محکم قوماندان هیئتی یاراتمشدر. قوماندان هیئتنك اجتماعی وضعیتی حربی سیاسی حاضرلغنك درجه‌سی «فعله صنفی قوماندانی» یاراتدیغلمیسنا ثبوتدر.

۱۹۲۱ نجی ایلده فعله صنفنك قومان دائق هیئتنده اونك ۱۷،۲ فائضی و ۲۶ نجی ایلده ۲۱،۸ فائضنی تشکیل ایتمشدر. قوماندانلق هیئتنده فرقه‌ویلرك مقداری‌ده آرتمشدر. (۱۹۲۰) نجی ایلده ۱۰،۵ فا نئدن ۴۸،۱ فائضه و ۱۹۲۷ نجی ایلده ل. ق. ك. ا. عضولرینك ۴۸ فائضه چا تمشدر. بو صورتله هر ایکی قوماندانلاردن بریسی فرقه عضوی یاخود نامزدیدر. حر بی تورمال مکتبلری قوتارانلر قوماندانلار آراسنده ۱۹۲۷ نجی ایلده فعله‌لر ۳۵،۸؛ قومومونیستلر ۵۰،۴ و قومونیست کنجلر ۳۰،۵ فائض تشکیل ایدیرلر.

قوماندانلارك اکثریتی (۹۱،۶) فائض وطنداش معارفه‌لری مکتبی کچیرمشدر.

قوماندان قزمری اردوده بالکز قوماندا نلق وظیفه‌سنی ایفا ایتمه‌یوب او، محاربه‌نك سیاسی تربیه‌سنی ایشنه اشتراك ایده‌رك رهبرلیك ایدیر. اوتانا قوماندا هیئتنك ۷۰ فائضنی قزمری عسکرلر ایله مشغول اولیر و ۶۸ فائضی استحصالات مکتبی عروپا لارینك رهبری‌در. فرقه‌دن عکس اقلابه طرف بووارلانان مخالفلرك افترالارینا قار شو بو رقملر ثبوتدر که **اردوده پروله تاریا رهبرلکی محکمدر و پروله تاریا انقلابی ایچون حقیقی قوماندان هیئتی یاراتدیلمشدر.**

۶-فرقه پروغرامنده، قزمری اردونك صنفی تکمیلنه عائد مادده‌ده دیلیر حکو منك قراری که «شوراولار اتفاقنك مدافعه ایشی سلاح الده اولارای بالکز زحمت کشلر آپارمالیدر» - نه‌ملیه حیاته کچیریلیر. قزمری اردونك صفلریی تشکیل ایدلر یالکز فعله‌لر و ئوزکه‌نك زحمتنی استثمار ایتمه‌ین کندلیلردر. زحمتکش اولمیان عنصرلر فعله کندجی اولکه‌سنی مدافعه ایتمك ئاموسلی وظیفه‌سندن محروم‌دیرلر.

فرقه پروغرامنده «**سوسیالیست معا رفی» نه عائد مادده‌ده قزمری اردو ده سیاسی تحصیلك اساسی تشکیل و اونك حربی، مکتب، استحصالات مکتبی و ئوزکه جور سیاسی زحمتلر پروغرامانه کیریر.**

قزمری عسکر یئنلیرنه لەنین پوچافلا ریندا و یوزلرجه قوماندار، سیاسئا تعلیم و تربیه کورمکده‌در.

موهیر، اولکه‌یی مدافعه و آیاد کیمیا و اوزکه اجتماعی واسطه‌لرله قزمری اردو عسکرلر پروله‌تاریا مفکو ره‌لرینه صادق اولنق روحی ویره‌رك اونلار ایله فعله‌لر و زحمتکش کندلیلر آراسنده رابطه تأسیس ایدیر.

والحاصل قزمری عسکرلر شورالارك

قزیل ئاشالا تلطیف ایدلمش ارمنستان دیویزیاسنك ارکان حرب رئیسی یولداش آ. باغداساریان

فعالیتنه و سوسیالیست قوروولوشی زحمتلر ینه اشتراك ایدیرلر.

۷-قزمری اردو حقنده فعله صنفی و اونك فرقه‌سنك رهبرلکی اساسی برمسئله در. اردونك قوقووی تشکیلاتك اجتماعی هیئتی، اونك انکشافنك قوه و خاصیتی و قزمری اردوده ئائل اولدیغی نفوذی فرقه‌نك قزمری اردوده اولان نفوذینه ثبوتدر. یاد ایتمك کافیدر که ۱۹۲۵ نجی ایلك یاناور برندن ۱۹۲۷ نجی ایلك اییول برنجه‌جن فرقه تشکیلاتی ۵۷،۶۸۷ نفردن ۹۰،۵۸۳ نفره چاتمشدر که ئوز کئتیری ایله کندجیلردن عبارتدر. اردو ده، هرادا فعله‌لر ۲۸،۱ فائض تشکیل ایدیر، فعله صنفی و اونك فرقه تشکیلا نتده ۴۰،۴ فائضدر، قومونیست کنجلرك مقداری که ۱۹۲۵ نجی ایلده ۳۱،۰۰۰ ه‌ئرابلیدی ۱۹۲۷ نجی ایلده ۱۳۰،۰۰۰ - ه قدر آرتمشدر.

دیکر بر ثبوت‌ده بودر که اردونك فر قه تشکیلاتی اردوده فرقه مسئله‌لرینی حیا ته کچیرمکه قابلدر، اوز اردونك فرقه تشکیلاتنك آخر مناف‌ده‌ن (دیه‌قوسیادان) محکم، برلیك وتماسله ساغلام چیقماسیدر.

سیاسی - اوزغالار اردوده، قزمری عسکرلر کتله‌سی ایله قوماندان هیئتی آراسنده تمامی بر ئوزدله آشتاده ایدیرلر.

بونلار هامو فعله صنفی ایله او نك فرقه‌سنك قزمری اردوده رهبر لیك رولنك سارسیلماز اولدیغنی تصدیق ایدیر.

۸-قزمری اردو ایله بورژوآزیا اردو لرینك بر تقاوت‌ده اوندارمه‌دکه قزمری او دو زحمتکش کتله ایله صیقی رابطه ایله باغلانمشدر.

محلی عسکری حصه‌لر، قزمری اردو ده، فعله ایله کندجیلر اتفاقنك تجسیدیدر.

فعله ایله کندجیلرك راضیلغه نائل او لمتی اولان محلی سیستم مسلح قومه‌رك تعلی‌در. محلی سیستمك زیاده‌لکی اوندا در که زحمتکش کتله‌یی استحصالات ایش لرینده کسمه‌رك حریجه و سیاستجه او یله محاربلر حاضرلیسه کادرو قالمیرلار.

محاربلریندن کیرو قالمیرلار.

آرا صیره جاغیرماق ایشی که محلی عسکری حصه‌لر حاضرلامانك بر نوعی‌در، عسکری حصه‌لرینی فرقه، همکارلار و شورا تشکیلاتلاری ایله باغلیر، فعله و کندك کومافرانتخاب‌نده حربی زحمتی سیاسی معارف زحمتی ایله برلشدیریر. عین زمان حاملك (شه‌فلیك) زحمتکش کتله آرا سنده اجتماعی بر شکل آلمشدر. دوتانما حقنده کنجلر اتفاقنك قبول ایتدیکی شه‌فلیك، عسکری حصه‌لر حقنده همکار لار اتفاقنك و فابریقالارك قبول ایتدیکی شه‌فلیك، عسکری حصه‌لرینك فنی سیاحت لری بونلار هامی قوتحالاردر و اوردونك رابطه‌سنی فعله صنفی ایله کندجی کتش کتله‌سیله محکملتمك مستلزمنده بویوك اهمیتی واردر.

قزمری اردو ئوز صیره‌لرینده کندلی کنجلرینه تعلیم تربیه ویریرکه کنده قایدان دا کندك معارف و سیاسی زحمتلرینه قوله‌لیر، مثلا ر. ص. ش. ف جمهور یتنده عسکرلکدن برافلان قزمری عسکر لر رایون اجرائیه قومیته‌لرینده ۱۹۲۷ نجی ایلده ۶۶،۷ فائض و کند شورالارندا ۴۹،۳ فائض تشکیل ایدیرلر ایدی.

۹-قزمری اردونك اساس قوتحا تلارینداین بری‌ده اودرکه - جار حکمرانلغی زمانده‌ده ایزلمش خلق لرك زحمتکش کتله‌لری قزمری اردونك حربی قووولوشنه جاغر یلیرلر. شوراولار اتفاقنك حدودلارینی، سوسیالیست قوروولوشی سانکه بوتون جمهوریتلر ده واقع اولیر، حربی و سیاسی تحصیل ایله امرلر آنا دیلری ایله ویریلیر. کچمش ده عسکرکه جاغرلمیان اوزبکستان، تورکمنستان و قازاخستان خلقلری ایندی ئوز ملی عسکری حصه‌لرینی تشکیل ایتمشلردر.

منشوق، داشناق و خان ایله آغالار فرقه‌لرینك حکمرانلغی علیهنده زاقافقاسیا جمهوریتلری زحمتکشلرینك آیاردیمی یا رزمه‌سنه قزمری اردو واسطه‌سیله روسیه پروله‌تاریانی کومك ایتمشدر.

زاقافقاسیا پروله‌تاریانی ملی دیویزیالرینك تشکیلی ایشنده ۱۱ نجی اردو بیوك رول اویناماشدر هانیسنك که طابورلاری ایله برلك ده یان باغا قزمری عسکری حصه‌لر یو رومش و ازمنتان وطنداش محاربه‌لرنده **کنجه‌نك** خالقلار عصیانی زمانده‌سی و کیار - تشوقیه باغدلری قووماق ایشنده کور جستان زحمتکشلرینك آیاردیمی، مبارزه‌سنده تجربه کورمشلردر.

قزمری اردو صیرالارندا تورك قزیل عسکرلرینن مکاتل یولداس

حربی سیاسی تحصیل و حربی حاضر لق نقطهٔ نظرینن ملی دیویزیالار زاقافقاسیادا حال حاضرده او درجه‌یه جاتمشلارکه قارداشانه نومرولی دیویزیالارندان کیرو قالمامش و هر هانکی طرفدن تهلکه هده‌لرسه سوسیالیست تولکه‌مزی مدافعه ایتمکه حاضردرلر. ملی دیویزیالارك بین الجلق (انترناسیونال) تربیه‌سی و قومونیست لەنین رهبرلکی زاقافقا سیا آل یاراق اردوسنی عموم قر مزی اردو ایله جوزیلمز بر رابطه ایله باغلیورلار.

۱۰-حال حاضرده کونی کوندن قا پتالیست دولتلرك قارشیلقی علاقه‌لری کسکینله‌شیر، محاربه تهلکه‌سی شوراار اتفاقی علیهنده دونمشدر، سوسیالیست جمهور یتنك مدافعه‌سی ایشی برنجی درجه‌ده اهمیت کسب ایدیر.

کله‌جك محاربه‌لرده بوتون تولکه ئوز تصرفاتی ایله اونك مسلح قول قادی و لان قزمری اردو واسطه‌سیله دشمن قار شوسنه چیقاجقدر.

«اولکه‌مزك تصرفاتی، ئه‌قونومیقامزه (قا عتمزه) نیجه‌که استحصالات اویلده‌ده کند تصرفاتی ساحه‌سنده، او جور استفامت ویرمك لازمدرکه داها آسوده‌لی ایلده‌ده مدافعه طلبلری حسابا آلنسون» (فروزه).

ئوز موجودیتك ۱۰ نجی ایلنده قزمری اردو ئوز صفلارینی بوقلار مایه چیقاریر، او هر دقیقه حربی جهتجه دشمنك هجومنه قارشو دور ماغا حاضردر. بوکا شوراتفاقك فعله صنفی، زحمتکش کندلیلرك دشمنلری قوی ایتیشوئر.

قزمری اردونك ۱۰ ایلك دونومی دکل یالکز قزمری اردو صفلری ایچون حتی بوتون شوراار اتفاقك مدافعه‌سی ایچون بر بولادار. قایتالیستلرك حربی حاضرلقلارینه بز بو سوزلر ایله جواب ویریرز:

- بز صلح ایسته‌ریز، بز محاربه یانغینك قاغنی آلماق ایچون هر شئی ایده‌رز. و لاکن برنجی سو سیالیست پروله‌تار حکومتی شعاعا

ستالین یولداشك تبریکی

بویوك ووروشمالارده اوقتیابر قتوحاتنی مدافعه ایدن قزیل اوردویا سلاملار!

پروله‌تار ایشی اوغوروندا قوربان اولان اولار یارزلره عشق اولسون!

سوسیالیزم قورلوشی کبی بویوك بر مقصدك قاراوولنی چکن چارلره آتئین سلاملار!

«(قزیل عسکرلریمز، اسکی چار سالداتلاری کبی، حقوقسز دکلدرلر. اسکی چار سالداتلاری، ضابطلری جنرالارك آلنده کور بر آلت ایدی. بزم قزیل عسکرلریمز جمهوریتك تام حقوقلی وطنداشلاری‌در.»

(فروزه)

«(قزیل اوردو کند ایله شهر پروله‌ریاتنك رابطه‌سنی جانلی بر صورتده تمثیل ایدیر.»

(واراشیلوف)

کندلی قومسومولا مصلحتلریمز

۱-کندلی تصرفات درنکی دو زلت! دوز کوناینه‌ین دەرنك قومسومولار ایچون کوزەل مکتبدر. اکر دەرنکده قالدەلی ایشلر آپارمالار ایسه، یاخشا کنجلر ده قومسومولارلیك آرقاسینجا دەرنکه جلب ایدیلەلرلر.

۲-سه‌بەبیكیك توخومی تمیزله‌یوب جنسره آیز! قیش بویوك وقتدر، او زیکا وقت آیروب هاراداً یاخشی توخوم تمیزله‌یوب جنسره آیرلن ماشین اولدیغنی کوركمن و تارلایا سه‌بەجیك توخوملاری هامو سینی تمیزله، بویله‌لیکله ئوزکەلرده مثال کوستر، اونلاردا اینانەرلر که تمیز له‌نمیش توخوم داها چوق محصول ویرەر.

۳-یتیکلریك توخومارینی کوزه لشدیرمکه چالیش! «زنگی غزته‌سی ندن» و یاخود یاقندا اولان آغراقوم منطقه‌سیندن سوال ایتیك، نمونه تارلالار یندا کمك ایچون جوربه‌جور توخومارلری هاراداین آلماق ممکن اولدیغنی سکا کر ستەره‌رلر. ایلك زمان ایچون بویله نمونه لیك توخومارداین سکا آز لازم اولا جاقدر.

۴-معده‌نی کوبره‌لکتیرمکه جا لیش! معده‌نی کوبره‌لر هەلك آز مقدار دا حاضرلانیر، اوکا کوره وقتده، توکره نوب یئمه‌لیسك که یازا قدر هاراداین معده نی کوبره آلماق اولار. ئوز درنکیك ایچون همان کوبره‌دن کیتیرمکه چالیش کوبره‌نی ایشلتمك تجربه‌سنی، «زنگی غزته‌سی» سکا توکره‌جکدر.

۵-حیوانلارا نورما ایله یم ویر مه‌کی اوکرەن! آتاکدان رجا ایتمك بیر ایشه‌کی‌ده اولسا نورما ایله یەملەمکه سکا اذن ویرسین همان ایشه‌کی نورما ایله یەملەمکه آتاکا و یاخود کندلیلره بو جور یەمیك نه قدر قازانجلی اولدیغنی اثبات ایت!

۶-(زنگی غزته‌سی» سنك اونلنجی کومەکجیك اولدیغنی یادیندا ساقلا! تصرفات ایشلتمه و یاخود یاقندا اولان آغراقوم دیمك موفقیتلری و راست کەلدیكك چئین لکلری یاز، یەلمه‌دیكك مسئله‌لری سوال ایت، «زنگی غزته‌سی» سکا کومك ویر مکه جالیشار. کندلیکده تصرفات دەرنکی تشکیل ایتدیکده، دەرنك ایشلەمکه باشلاماندا غزته‌یه یاز، اداره و اخصوصدا سکا لازمی کومك و مصلحتلر ویرەر. سن‌ده چالیش که غزته‌ك هر بیر یره یاپلسین. یکی آبونه‌جیلر یازدیر.

(« ك. ش. »)

کند قرائت کوماسی معارفك تمام بر اس‌الحرکه‌سیدر. کند کوماسی چوق اولورسا، آغرانومی موفقیت دخی چوق اولور.

علم اکینچیك محصولاتنی آرتیرماغی: تصرفاتك کلیرینی چو غالتماغا، بر سئیل یئه‌ین یرده اوچ سئیل بئیرمکی و بر ویدره سوت آلدیغی ایکنجی اوچ ویدره آلماغی اوکرەدیر.

امپریالیزم ایله مبارزه‌ده بیز تك دکل: یزمله برابر غرب و شرق امکیجیلرینك یکی دسته‌لری لەنین بایراغی آلتندا توپلانماقدادرلار.

ایشچی و کندلیلر! قزیل اوردونك ۱۰ ایللیکده حربی تهلکه‌یی اونو تمایکز. حربی ایشله‌ی ئوکره‌نیکز، ئولکه مدافعه‌سی آویوخیم جمعیته داخل اولکز، شوراار اتفاقنك مدافعه‌سنی محکملەتکز.

قزیل اوردو شوراار اتفاقداکی بوتون ایشچی و کندلیلرك مسلح اتفاقی‌در. یاشاسین ایشچی کندلی اتفاقی!

کیملر تجربه ایدیرسه قزمری ار دونك بولات یومروقی اونلارك باشنه ایئه‌جکدر. فرقه ایله شوراار حکومتی اطرافنده تویولانش مسلح زحمت کش خلق ایله برلکده قزمری اردو یو تون قایتالیست دیناسنی صارصاجاقدر.

ا. ق. ف. مرکزی قومیته‌سنك تبلیغات شعبه‌سی

ارم. نشاتجی دیویزیاسنك سیاسی شعبه‌سی

بیلدیریش

ایروان شهر تورك زافلی شعبه‌سی اعلان ایدیور او وطنداشلره هانیکی شعبه‌دیه قدر یکی تولد ایدن اوشاقلرینی قید ایتدیره‌میشلر تورك زافلده همین مارت آیندك آخرینه قدر تورك زافلنده قید ایتدیره‌ایدیرلر.

قید ایتدیره‌میه‌ن وطنداشلر جریمه و مسئولیته آلناجقدرلر.

ایروان شهر تورك زافلی مدیری: **حبیب محمد زاده**

مدیر مسئول: م. حسینوف

KIRMIZI ORDY VƏ ZAKAFKAZJA

Kırmızı ordymyzyn by qun sanlı 10-illiq bajramını jad etdiqi mizə, onyn xysysilə zakafkazja xəlklərinə nə qibi jardım etməqlə azadəliq dəvri ta'min etdiqini kejd etməq lazımdır.

Oktjabır inklabının hər bir mu barizə və muvəfəkijətl təmami ilə kırmızı ordynyn hejatına, onyn kəhramanca mubarizə və galibijət lərinə bağlıdır. Elaqi kırmızı ordymyzyn by 10-illiq tarix və həja tını oktjabır tarixindən və onyn 10-illiq həjatından ajırmak olmaz.

Əjlədə zakafkasja kırmızı ordy nyn qırməsi sanlı oktjabırın qır mesile, daənak musavat mənəsevik ler həqmuranlıqtına nihajet vərib elə ətdiqi galibijətləri qururuz.

Impərjalistlərin kyjrygy ve birer alçak alet mikjasında zakavkasjada bir zaman təmələləmə olan həmin milli həqumetler əz „milli" ordy ları dəxi təmami ilə impərjalist həqumetlərinin tehti idaresine, on ların emir və komandasına vərib iqi sənədən artık by elqəji milli çarpışmalar mejdanı japdılar.

Məmləqətin butun dag və çellə rini işçi və qəndlilərin kanları ilə bojadılar. 20-nci ildə məlyn və rəzil həqumətlərin butun alçak hə rəqətlərinə və sijasətlərinə ən nə hajət oktjabır inklabı, və onyn kəhrəman javrysy olan kırmızı ordy nəhajət verdi. Hələ 19-ncı və 20-nci illərdə zakafkasja milli həqumətləri ordylarına bir nəzər jetirəcəq olyrsan ordyda kətijən nizam və intizam bylynmamakla bərabər, ordyjy təəqil edən əsqər lərin ehtjacları təmin edilmirdi.

Milli həqumətlər ordylarını tə min etməqdə butun umidlərini im perjalist, «bejuq agalar» uzərinə kojarak, hər əeji onlardan bəqləjir dilər.

Agalar isə musavat-daənak və mənəseviqləri istədiqləri qibi alət edərəq əllərində ojnadırlardı. By syrətlədə bir milləti o biri millət və həqumətə karşı çıkarırlardı.

Beləncə alçak bir vəzijjəti tənəz zul edibdə həjatlarını qecə qun duz və dərt cəbhəjə karşı muha ribə və vyrəşmalarda qeçirməqdə olan milli həqumətlərində ordyları qet-qedə adətən birər bandit təə qilatı, əəqilini almıadı. Cəbhəjə su rulən əsqərlərin əsil nijjət və ar zysy jaqlı, bir talan japıb qeri kaç makdan başka bir şej dəqildi.

By hal o dərəcəjə vardı qi 20-nci ildə Zakafkasjada milli ordyla rı təmamilə pərişan bir halda aqa və bəqlərin knjazların və mavze ristlərin təhti idarəsinə muharibə edən ordy balşeviklərin kəhrəman kırmızı ordy kyvvətləri ilə japdıq ları ilq baskında dagıtıb məhv oldy.

Zəhmətqəş qəndli və işçilərində kırmızı ordyja qəməqləri, bandit mavzəristlərin tezliqlə aradan kal dırılmasına çok xidmət etdi.

Zakafkasja kırmızı ordynyn qır məsi butun xəlklərin həkiki azadə liq və asajlıqını, təmin etdi.

By qunləri by elqədə jaşajan bu tun millətlər və hətta əsli zəhmət qəş olmyjan unsurlər qun qibi as qar olan by həktləti inqar edə məzlər.

Butun ictimai həjatımızda, əl qəmizin təsərrufat və sosjalizma kyrylyşy zəhmətkərindən kırmızı ordymızyn qəməqi və istiraqi qə runməqdədur. Xysysilə məhəlli, jə ni teritorjal hərbi kyvvətlərin təə qili zakafkasja qibi muxtəlif millət lər ilə məsqyn bir elqə uçun son dərəcə əlverisli olyb orada zəh mətqəş qəndlilərimizin və işçiləri mizin qənc balaları, millət fərki olmadan əsil hərbi təxniki təhsil qərduqdən başka sinif birliqi və umymi məqtəb əsası elmilərinidə əldə edirlər. və sijasi savadlada muəəlləh olyb, elqəmizin hər bir ictimai, əyra-firkə və şajir təəqilat lar uçun lazımı, əməqçilər hazıla nırlar.

Məhəlli-teritorjal hərbi təəqilatla rın ən jaxşı bir tərəflərində odyr qi, orada hər bir millətin balası əz ana dili ilə savadlanıb hərbi və şajir butun təlim və təhsilləri əz ana dili ilə əldə etməq imqan larıdur.

By isə zakafkasja xəlkləri uçun fiqrə qəlmişən jeni bir bəxtijarlıq olyb proletarja sinfi və onyn qə məqcisi olan qəndlilərin ittifakı sa jəsində əyralar vətənini mudafəə və muhafizə etməqdən ətəri dun jadə qərylməmiş sinfi və kəhra man bir ordy mejdana qətirmə dur.

Əyralar elqəsi vətəninin sanlı kırmızı ordysynyn bir hissəsi olan zakafkasja kəhrəman al bajraklı kırmızı ordysy və onyn məhəlli alajları elqəmizə qələcəq hər bir alçak tə'ruzə karşı qəqusiərini verməqə və oktjabırın dəqərli muvəffəkijjətlərini hər dəm muda fəə etməqə hazırdır.

Byna qərəq elqəmizin butun zəhmətqəşləri və qərəqsə duəmən lərimiz əmin olmalıdırlar.

Sol. Ara.

KIZIL ORDYNYN ON JILLIJI

Kommynist qənclər internasionalı, icrailjə komitəsinin dynja işçi-qənd li qənclərinə muracəətnaməsi

Kommynist qənclər internasio nalın icrailjə komitəsi kızıl ordy nyn 10 illiji munasibətilə butun dynja işçi-qəndli qənclərinə bəjlə bir muracəətnamədə bylynmyşdur.

«İmberalistlərin əyralar ittifakına karşı hazırladıkları myharibə nə kadar surətlə hazırlanırsa, bizim dəxi əyralardan əlini çəq səsimiz o kadar bərqdən isidiləcəq dur, dynja kapitalının hərbi hazırlığı ilə myharibə ediniz dynja proletar jatının soqənəcəji olan əyralar it tifakını mudafə'ə ediniz. Inklabı təəvikat ilə imperjalist elqələrin or dylarını bozyn. Imperjalistlər, əy ralar ittifakı ilə muharibə etməq uçun cəsarət edərlərsə, elqəmizin içərisindən ordy qiçməsinə, silah dastınmasına jol vermərjiniz, rys işçi-qəndlilərinə qullə atmajınız və kızıl ordy tərəfində olarak, butun elqələrin kapitalist həqumətləri ilə mubarizə ediniz.

Kırmızı ordynyn onynci sənəji dəvrijəsi munasəbə tilə təntənəli iclas.

Umym ittifak L. K- Oj. Ittifakı, mər qəzi komitəsinin çağrısı.

Kırmızı ordynyn onynci sənəji dəvrijəsi munasəbətilə Moskovda jol. Fronzə namına olan hərbi akademjada açılan təntənəli iclas da fəxri sədarətə Stalin, Rikof, Vo rosilof, Kalənin joldaşlar seçildilər.

Kırmızı ordynyn onynci sənəji dəvrijəsi və hejjət komandanları nın japacakları işlər barəsində sos jalist əyralar muttəfik cymhyrijjəti nin hərbi və bəhri xəlk komisarlı gun muavini və hərbi inklab əyra sının sədir muavini joldaş Onəl'əxt məryzədə bylynarak demidur: «Kırmızı ordy, vətəndaş muhari bələrinin alavları içində dogdy, im di, rahat şartlarda biz kuvvələri mizi daha artık qərqinləədirməli jiz qi lazım oldygy vaktı əyralar ittifakını sarsılmaz bir halda mu dafə'ə edəq, kırmızı ordy qərəq həmisə hazır bylynsyn. Kırmızı komandanlar həm nizam və inti zam cihətindən və həmdə məda nijjət cihətindən kırmızı əsqərlərə nımynə olmalıdırlar».

Byndan sonra umym ittifak L. K. Oj. Ittifakının mərqəzi komitəsi əyra muttəfik cymhyrijjətin butun zəhmətqəş qənclərinə, kırmızı or dyja və kırmızı bəhrijlilərə əsa gıdaqı çağrısda bylyndy:

«Kırmızı ordynyn onynci sənə ji dəvrijəsi qunu kommynist qənc lər ittifakı, fəhlə və qəndli qənclə ri bir dəfə daha muharibənin təh ləqəsini dərxatır edirlər, əlqəmiz kapitalist həqumətləri ilə əhatə olynmyəsdur. By həqumətlər fokala də bir syrətdə jeni muharibə uçun hazırlaşırlar.

By jurtcular, bejnəlmiləl inkila bın kə'əsi, kommynist bəəlqi və butun məzlumlərin, istismar olınan ların sosijalist vətəni olan əyra muttəfik cumhurijjətini hərbi kuv və ilə əzməq fiqrindən vaz qeç məmislərdir.

Kırmızı ordynyn onynci sənəji dəvrijə qunu kommynist qənclər ittifakının hərbi ənənələri xattrıla jarak, biz butun dynja zəhmətqəş lərinin kabaqına sarsılmaz bir sy rətdə and edirizqi lazım oldygy dəkikədə inklabcı pijadə minlərcə tufənqcilər, dynjanın ən quzidə binicilərdən syvarilər juzlərcə ma hir təərəqilər mejdana çıkararık:

Ojak olak.

Jaəastın elqəmizin kahraman mu dafəəcisi kırmızı ordy.

Jaəastın kırmızı bəhrijə və ha va donanmamız.

QƏNDDƏ MEARIF MƏDƏNIJƏT IŞLƏRI

15-nci firkə kyryltajı qəndin mu'arif-mədənijət səvijəsinin yçalt ması uzərinə əlahiddə dikkət ver di. By barədə joldaşlar **Stalin, Rikof, və xsysilə Molotof səjlədi lər.**

Savadsızlığın rəfi' zəhmətləri qəndin mu'arif-mədənijət zəhmət lərinin təməlini təəqil edirlər. Sa vadsızlığın ləqvi, birinci nobədə, qənd təərrufatının jyqsəltməsinə, onyn kooperatifləəməsinə və ma qinalaadırmasına jardım edəcəq dur.

Atırmızı ordy sıralarında turq kızlı əsqərlərindən **Məmməd əli joldaş**

Imdi, Ermənistanda by muhimm sahədə aparılan zəhmətlərdən da nıəalım.

Savadsızlığın ləgvi isinə məx sysi dikkət jetirilir.

Ermənistan əyralasandan imdijə cən, savadsızlığı, ləgv edən mu əssəsələrdə 80 binə kadar savad sız və jarım savad işçi və qənd lilər səvadlanmıştı dur.

Lik-məntikələrdə və jarım sa vadlılər məqtəblərində birinci nə bədə təəqilat qərmuş zəhmətqəş lər-kommynist firkəsilə L. K. Oj. Ittifakının uzuv və namizədləri, həmqarlar ittifakı uzuvləri kəbyl olynyrlar, birinci jeri myzdyrlara kadın numajəndələrinə, əsqərliqə çağrılacaklara və joksyi, ortabab qəndlilərə verilir.

Ana dilində və elmi hasabdan jaəlılar uçun əlahiddə qitablar ha zırlamışdur. Əlahiddə programa və mu'əllimlərin nə cur rəftar edə cəjinə dair dəsturul'əməl duzədil miş dur.

Əqrənənlərə qitab və jazı ləva zimatı pylsyz verilir.

Myzdyrlar, xırda millətlər və ka dınlar arasından savadsızlığın ləg vi uçun məxsysi dikkət jetirilir. Məhəllərdə məəgylijjətləri myzdyr lar ilə kadın numajəndələrinin tə ləbələri əərtlərinə yjdyrmak uçun vastələr ələ alınmıştı dur. Myzdyr lar uçun əlahiddə lik-məntəəsi jokdur. Laqin jerlər var qi əqrə nənlərin bəjuq kısmi myzdyrlar dyr, məsələ, Ardaasadda əqrənən lər 28 nəfər olyb onlardan 26-sı myzdyrdyr.

Əyra ysylları, kadın zəhmətqəş lərinə, savadlı olmak ehtjacı daha artık hiss etdirir.

By il, zəhmətqəşlərin en qeridə kalan turq kadınlarını lik-məntika larına cəlb etməqə biz muvaffak oldık. Ermənistanda, birinci dəfə olarak, qənddə (Xaçaparakda, Eç mjazin kəzastında) turq kadınları uçun lik-məntikəsi açılmıadur.

Kırmızı ordyjə savadlı və mu' əjən əlçu ilə mədənijətcə hazırlı ga maliq əsqərlər qəlməq məksə dilə, hər il əsqərliqə çağırılana cən əlahiddə lik-məntikələr açılır.

Kıştın 1½ aj, jaj vakti isə 2½ aj məəgyl olırlar. Bynların məəgy lijjətləri nisbətən daha artık səmə rələr verir. By lik-məntəkələrin butun xərcləri məhəlli budcədən edənir. Cari ilin budcəsi by ilinqin dən 674 m. 90 k. jaxyd 11,5 faizlə artık dur.

Kalan lik-məntikələrinin budcəsi by il 76 min 473 manata musavi dur. By kəza mu'arif əə'bələri budcəsinin 3,01 faizini təəqil edir. Ondan savaji, Irəvanda mərqəzin hesabına olarak bir numynə gry pası saxlanır.

Xırda millətlər arasında aparı lan zəhmətlərə kyvvə verməqdən ətəri Ali sijasi mu'arif idarəsi he sabına jezidlər uçun iqi lik-məntı kə saxlanır.

Jeni turq əlifbasını qutləvi ləədir məq məksədilə jeni turq əlifba ko mitəsi tərəfindən 13 min 380 ma nat və məhəlli budcə ilə işləjən turq lik-məntikələrindən və məq təbələrdən savaji, jaəlılar uçun 40 lik-məntikə və 10 qecə kyrsları saxlanılır.

Axırda səjləməq lazım qi hər il Ermənistanda 600-ə javyk lik-məntikələr və jarım savadlılar uçun məqtəblər açılır. Orada 20,000 kadar savadsızlar və jarım savadlılar əqrənir.

Bynlarla bərabər aparılan işləri mizdə noksanlar jok dəjildur.

Diqər dəfə həmin noksanlardan və onların rəf'i həkkində jazarak noksanlarımızı qəstərməqlə biz qələcəq işlərimizin kabaga qətmə sinə jardım ediriz. **K. Stepanajn.**

Bəjlədə məqtəb mudiri olarmı?

Kırmızı qənd nahijə turq qənd lərinin mərqəzi olan Çaj qənd məqtəb mudiri başka mudirlərə nisbətən „tərəkki" etmisdur. Və bynynla qitlə arasında bəjuq əəh rət kazanmışdur.

Beləqi əz evinin janacağında əyra həqumətı tərəfindən verilən 70-80 ryblə çalışmadığından dola jı, istismar jolları aramağı ilə, məqtəb əəijalarından, qəndisinə bənimsəməqlə məqtəb tələbələrini istismar etməjə başlajır.

Madeji sibyt: kəza muarif əəbə si tərəfindən, nahijə icrailjə komi təsinə turq məqtəblərinə məxsys lazımı turq qitabları qəndərilmiş dur.

Nahijə icrailjə komitəsi isə qitab ları umymi məqtəb mudirləri ara sında təksim edib və qitabın "us tundə olan fiətə tələbələrə satıla cağını, məqtəb mudirinə dəxi·an latmışdur.

Çaj qənd məqtəb mudiri Hələ mof Səmo isə 30 kəpəqliq qitabın birsini 40 kəpəqdən olmak uzrə tələbələrə satarak fazla paraları, sudlu çəqmədən ət tapmak qibi həzmi rabejdən qeçirmişdur.

By isədən ətru məqtəb tələbələ ri arasında bəjuq na razılıklar əmələ qəlmişdur, by barədə tələ bələr məqtəb mudirinin həksizliqlə rinə karşı lazım olan jerlərə şiqa jət etmişdur.

Səmo Hələmof tələbələr ilə fə na rəftarda byjndygy qibidə jerli əyra firkə və qoma kərəətxanə mudiri ilə dəxi səjasi mubarizə aparır.

Qoma nəzdində nəər olynan di var gəzetəsinə məzqur qitlə kyr dynyn istəqli joldaşlarına və ko hymlarına toxynan bir məkalə dərc olyndygyndan, „bən dediqim məkalə dərc olynmyjyb" dejə **dərhal gəzetəni divardan qəturub cirmışdur.**

Beləliqlə butun firkə, komso mol əzəqlərinin nifyzinin qitlə ara sında duəməsinə səbəb olmysdur, belə bijorokratizm toxymyna jerli həqumət fiqir vermələdur.

Pionərlər tə'limatcısı M... ni evində saxlamakla, təl... ev və mal işlərində çalı... zəhmətindən istifadə e... məzqurun ajıtk məəastın... lə alıb Çaj qənd kolyçon... Əli Həsən xan oglyna qə... lık edərəq vermişdur.

Bəjlə muəllimlərdən ko... lar razı kalmıajybda qim... cakdur?

Bir ajlık jaj pedagəzi ... məzqur oxyjyrqən əz m... kadaalarından birinin sa... turərəq qizlətmişdur (xıra... mıdur).

Iqi muxbirin məq...

Bitmiş

ارمنستان پولیقراف تریستك ایکنجی مطبعه‌سنده چاپ اولندی

Butun elqələrin Proletarları, birləşiniz!

Abunə kimətləri:
1 illiqi . . . . 2 manat.
6 Ajlıqı . . . . 1 manat.
3 Ajlıqı . . . . 60 kəpəq

29 Fəvral 1928-nci il.

Адрес Эрив. Ц. К. К. П. (б) Арм.

Zəngəzur qəzetəsi

Təq nusxəsi 3 kəpəq

ERMƏNİSTAN KOMMYNİST (b) FİRKƏSİ MƏRQƏZİ KOMİTƏSİNİN ORGANI, QƏNDLI GƏZETƏSIDUR.

Jəəsın işçi qəndli ittifakı

Adres: Irəvan K. (b) F. M. Komitəsi

№ 108 | Hər həftə bazar və cumə axşamları çıkır. | 3-nci il dəvamı

IŞÇI-QƏNDLI ƏYRA HƏQUMƏTININ ƏANLI MUDAFƏƏÇISI OLAN KIZIL ORDYJA ATƏƏIN SƏLAMLAR.

KIZIL ORDYNYN ON ILLIJI VƏ KOMSOMOL.

Kırmızı ordynyn və kızıl donanmanın on illijini bajram edərqən komsomol təəqilatı onyn qeçmiş mubarizə və qalibijjətli dəvirlərini xatırlamalıdır. Sosijalizm məmləkətimizi əqsi inkilabdan təmizləmiş, mubarizələrdə sınanmış, dəmir qibi məhkəm bir ordy əəqlini olarak işçi sınfının avankardı, kommynist firkəsinin rəhbərliji altında kızıl ordy vətəndəə muharibəsi dəvirlərində byrzyazja və kapitalist ordy hycymlarını dağıdarak əz inkilabi vəzifəsini ifa etməqlə milijonlarca əməqci və məzlumların azadlığı oğyrynda oktijabır inkilabı, qalıbijjətlərini mydafəə etmişdır.

Əanlı kızıl ordy əz tarixi ərəfəsindən əyra hequmətinin və kommynist firkəsinin hər bir çətin mybarizə dəvirlərində ona jardım etmiş və proletar hequmranlığının rəzərvi karagolcysy olmyə dyr.

Kızıl ordynyn inkilabi qalibijjəti proletar əməqci, işçi və qəndli kadınlarla işçi qəndli qənclərinin husni rəğbəti kazanmışdır.

Əməqci qəndli qənclərini tarixi kızıl ordynyn qalıbijjət cəbhəsindəqi tarixi hadisələri ilə sıkı bir surətdə bağlıdır. Çunqi proletar qənclərі onların təəqilatı, əzunun minlərcə idraqli, cəsarətli və kəhraman uzuvlərini kızıl ordy sıra sına verərəq mubarizə mejdanlarına qəndərəq sajısız kyrbanlar vermiş, inkilab işində proletarja hequmranlığını, məmləqətin jolyn da dyrmaksların çalışmışdır.

Qeçmiş Rysijada, xarıcı kapitalist məmləqətlərində ordy və donanma kapitalistlərə məxsys olarak əsri hazırda onların mənafejini mudafəə edən bir ordy oldygyny hamı bilir və bilməlidur. Fəkət kırmızı ordyny və kızılaları proletarjatın hərbi və səjasi məqtəbi olarak sosijalizm vətənimizin mudafəəçisi və dunja əməqçilərinin istinadqahıdur.

Kızıl ordy və kızıl flot cərqəsində olan hər bir əməqci qəncləəqsə komsomol onyn inkilabinfi vəzifəsini qeniə bir dərəcədə dusunərəq, onyn byrzyazjaja karşı mubarizədə fiqir ama itmə əməqçi qənclər arasında inqilaf etdirməqə çalışmalıdur, və qeçmiş çar ordysynyn həjasızca sına japdığı təruz və təcavuzləri xatırlamalıdur.

Kırmızı ordy 18-nci ildən əməqci qəndlilərinin qəz bəbəqi və onların asydəli sulh məsalətlə jaşamasına imqan verən bir kuvvədur.

Oktjabır inkilabından sonra cəhan kapitalı məmləqətimizdə byrzyazja haqimijjətini kyrmak məksədi və musəlleh kuvvə ilə qənc sosijalist ayra cəmhyrijjəti əlehinə hicymlar japmış və jenədə byna kızgın hazırlanırlar laqin kırmızı ordy by qibi manelərdən korkmyjarak sinəsini səpər etmişdur.

Kızıl ordy və kızıl donanma əyra dəvlətini cəhan kapitalından koryjyb muhafizə edir, elədə daxilində proletarja haqimijjətinə jaçkalanlar ilə dyrmamakstızın ciddi mubarizə aparıb, əməqci qəndli hequmətinin sosijalizm kyryləyən da ona jardımda byləynmyədur.

Əimdi artık on il oldyqı kızıl ordy proletarjatın idraqlı qənc kısmını, əz sırasına olarak, orada onlara proletarja tərbijəsi verərəq kommynist firkəsinin məksədi və əyra hequmətinin arzy və kyrmak da oldygy sosijalizm kyryləyənda qı kərar və əuarlarını, əz inkilabı, işlərindan hesab edub məmləqətin sənaeləməsi və qənd təsərrufatının tərəkkiləməsi urfəsində onyn jardımçısı olmyədur.

Hər bir əməqci qəndli qənclərі xysysən komsomollar əzunun hər bi hazırlığını, qeçirməqlə qərəq proletarjatın sosijalizm kyryləyənda ona qəməq etməsi və qərəqsə kızıl ordynyn sırasını idraqlı uzuvləri ilə doldyrarak elqəmizin mudafəzə və mudafəəsi oğrynda hazır oldyklarını, cəhanı byrzyazjaja karşı bir daha isbat etsinlər.

Jəəsın dunja proletarjatının istinadqahı olan kızıl ordy və ona rəhbərliq edən kommynist firkəsi!

Vətəndəə muharibəsi alavları, arasında dogmyə və bəjumuə işçi qəndli kızıl ordısy, məmləqətimizin azad sosjalist kyryləyəny bozmak istijən əlləri amansız syrətdə kıracak dur.

Onlar bəjlə kara fiqirləri dusunurqən Qurcustanın mutəəqqil proletarjası onlara jalnız qulunclə cavab verəcəqlər. Menəəviklərin sezlərinə əyrılı Qurcustanda kəpəq verən namysli işçi və qəndli jokdur. Onların fiqirləri xyjadan və bəə bəgazitkdan başka bir əej olmadığı biz anladığımız qibi byny istər istəməz menəəvik agalar da anlamışlar və ən nihajət anlajacaklardır.

Əyralar Qurcustan jeddi ildən bəri əz kyryləyə işlərində bəjuq təcrubələr və sonsız muvəffəkijjətlər əldə etmişdır. By həkikəti qərubdə menəəviklərin jalancı və'dlərinə inananlar əlbətdə byləynəbilməz. Ancak olsa olsa mulqədar kinjaz bəylər olyr. Bynlardan əsasən Qurcustanı idarə edən və Qurcustanın həkiki sahibi olan işçi qəndliləri qərməjə qəzləri jokdur. Çunqu byndan jeddi sənə əvvəl əz varıdatını qurcu işçi və qəndlilərinin zəhmə tilə əldə edən bəylər, mulqədarlar imdi hykykdan məhrym edilmiş, iş başına isə insan hesab etmə diqləri işçi və qəndli qeçmiədur.

Əyralar Zakafkasijanın xalkları və by xalkların uzvi olan kardaş Qurcustanın jeddinci il dənumunin əldə etdiqləri bəjuq muvəffəkijjətləri və uç cymhyrijjət arasın daqı həkiki kardaşlık əlaqəsini bozmak istəjən menəəviklərin bejnəlxəlk burzyazjada by ittifakı bozmaga kadır dəjildur.

Qurcustan Əyralar ittifakının jaxyd sizin ta'bir etdijiniz „Rysijanın mustəmləqəsi„ olmajyb Qurcustan işçi-qəndli və əməqçilərinin əz arzyları ilə Zakafkasija federasijasına və sonrada sizin qibi kyldyrlara qalib qəməq uçunda umym ittifak sosijalist cəmhurijjətinə daxil olyb həkiki işçi və qəndli hequmətidır. Əqər byny imdijə kədər anlama missiniz, anlajınız, daha sizin kara fiqirlərinizə əhəmmijət verən jokdur. Biz mutəəqqil bir surətlə sosijalizm kyryləyəna davam edəriq. Byna sizlər manə olsanız Qurcstan işçi və qəndliləri sizin qibi kyldyrlara əz mutəəqqil kırmızı ordysy ilə cəvab verəcəqdur.

M.

KIZIL ORDYNYN ON ILLIJI VƏ KOMSOMOL.

Kırmızı ordynyn və kızıl donanmanın on illijini bajram edərqən komsomol təəqilatı onyn qeçmiş mubarizə və qalibijjətli dəvirlərini xatırlamalıdır. Sosijalizm məmləqətimizi əqsi inkilabdan təmizləmiş, mubarizələrdə sınanmış, dəmir qibi məhkəm bir ordy əəqlini olarak işçi sınfının avankardı, kommynist firkəsinin rəhbərliji altında kızıl ordy vətəndəə muharibəsi dəvirlərində byrzyazja və kapitalist ordy hycymlarını dağıdarak əz inkilabi vəzifəsini ifa etməqlə milijonlarca əməqci və məzlumların azadlığı oğyrynda oktijabır inkilabı, qalıbijjətlərini mydafəə etmişdır.

Əanlı kızıl ordy əz tarixi ərəfəsindən əyra hequmətinin və kommynist firkəsinin hər bir çətin mybarizə dəvirlərində ona jardım etmiş və proletar hequmranlığının rəzərvi karagolcysy olmyə dyr.

Kızıl ordynyn inkilabi qalibijjəti proletar əməqci, işçi və qəndli kadınlarla işçi qəndli qənclərinin husni rəğbəti kazanmışdır.

Əməqci qəndli qənclərini tarixi kızıl ordynyn qalıbijjət cəbhəsindəqi tarixi hadisələri ilə sıkı bir surətdə bağlıdır. Çunqi proletar qənclərі onların təəqilatı, əzunun minlərcə idraqli, cəsarətli və kəhraman uzuvlərini kızıl ordy sıra sına verərəq mubarizə mejdanlarına qəndərəq sajısız kyrbanlar vermiş, inkilab işində proletarja hequmranlığını, məmləqətin jolyn da dyrmaksların çalışmışdır.

Qeçmiş Rysijada, xarıcı kapitalist məmləqətlərində ordy və donanma kapitalistlərə məxsys olarak əsri hazırda onların mənafejini mudafəə edən bir ordy oldygyny hamı bilir və bilməlidur. Fəkət kırmızı ordyny və kızılaları proletarjatın hərbi və səjasi məqtəbi olarak sosijalizm vətənimizin mudafəəçisi və dunja əməqçilərinin istinadqahıdur.

Kızıl ordy və kızıl flot cərqəsində olan hər bir əməqci qəncləəqsə komsomol onyn inkilabinfi vəzifəsini qeniə bir

ƏYRA CYMHURIJJƏTININ JEDDI DƏNUMI MUNASIBƏTILƏ

[illegible] qəndlilərin xajın dusmənəeviklərin Qurcustan proletarja sınfının kabarlı əl [illegible]alandığı tarixdən tam jed[illegible]di.

[illegible]an işçi-qəndlilərinin asa[illegible]izm kyryləyəna başladık[illegible]ən dəməq olyrqı jeddi [illegible]muvəffəkijjət və azadlık [illegible]rmi bəə fevralda Qurcus[illegible]iləri bajram edirlər.

Laqin xarici əlqələrdə Fransa-İnqilitərədə bojny jogyn kapitalist lərinin kapysında laqejlik edən menəəvik agalar isə by qunlərdə bəjuq mə'jyslıkla qeçən qunləri jad edərəq o qunləri tıqrar bərpa etməq uçun qundə agaların kapylarına əl açyb sədəkə istəməq və hər nə surətlə olyrsa olsyn murdar hərəqətlərinə dəvam etməq məksədilə əz planlarını bir daha nəzərdən qeçirəcəqlər.

Əyra Qurcustanın 7 illiq sənəji dəvrijəsi munasəbətilə səlam telegrafı.

E. K. (b) F. M. K-nin Qurcustan kommynist (b) firkəi mərqəzi komitəsinə təlləgrafı.

Ermənistanın kommynist (b) firkəsinin mərqəzi komitəsi Qurcustanın əyralaməstının jeddi illiq sənəji dəvrijəsi munasəbətilə Qurcustanın kommynist firkəsinə fəhlə və qəndlilərə əz atəəin səlamlarını qəndərir.

O qundən jeddi il qeçmiədırqı Zakafkasija zəhmətqəsləri, bejnəlmiəl kapitalistlərin sadık aqəntləri olan daənak menəəvik və musavatistlərin zulumqar bojyndyřygyndan azad oldylar.

Qurcustanın fəhlə sınıfı, qəndlilər və minlərcə kahraman muharizlər, əz həjatı və varlıkları uçun tarixi jeni bir əsrin jolyny açdılar.

Bejnəlmiəl inkilabın qalıbijjəti namına imperjalizmə karşı aparılan amansız mubarizədə, by qun Əyra Qurcustanı muzəffər addımlarla sosijalizm joly ilə iləriləjir.

By jeddi il, Əyra Qurcustan uçun kuvvəli olarak sosjalist kyryləyə, mədənijjətcə jyqsəlis və tərəqijat illəri olmyədyr.

Bejnəlmiəl xoə qeçinməji, Zakafkasija cəmaatin iktisadi cihətdən səji və gerətlərinin bir olmaları, Qurcustanda oldygy qibi Zakafkasijada kalan qəhnə tər təquntulərə karşı mubarizə aparmagı Qurcustan fəhlə sınfını, fəalijjətinin umdə məksədləri olmyədyr.

Biz biliriz qi qələcəqdə çətinliqlər daha vardır, fəkət, biz əminiz qi qələcəqdə Zakafkasijanın və Rysija proletarjatın məhqəm və sıkı cərqələr ilə bəjuq Əyralar ittifakında və butun eləqərin proletarjatın birləməsə qajrətləri ilə və zəhmətqəslərin əz fəalijjətlərinin qənislənməsilə, kırmızı ordynyn kuvvətli nəzarətilə, Əyra Qurcustanı əz inşaat jollarında daha bəjuq və məhtəəm qalıbijjətlərə muvəfək olacakdır.

Jəəsın Qurcustanın Kommynist firkəsi.

Jəəsın Qurcustanın fəhlə sınfı və onyn muttəfiki zəhmətqəs qəndlilər.

Jəəsın Əyra Qurcustan.

E. K. (b) F. M. K. Qatibi:
Hovsəpjan